

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ ЗА 2016 ГОДИНА

Кеј Димитар Влахов бр.21 1000 Скопје

Содржина:

ПРЕДЛОГ НА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ ЗА 2016 ГОДИНА.....	4
ВОВЕД	4
АКТИВНОСТИ НА СТРУЧНАТА СЛУЖБА.....	7
РЕГУЛАТОРНА РАМКА.....	7
ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И УСЛУГИ, УПРАВУВАЊЕ СО НУМЕРАЦИСКИ РЕСУРСИ.....	8
ЈАВНИ ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И УСЛУГИ И УПРАВУВАЊЕ СО НУМЕРАЦИСКИ РЕСУРСИ.....	9
Јавни електронски комуникациски услуги	10
Управување со нумерациски ресурси.....	11
ЕДИНСТВЕНА ТОЧКА ЗА ИНФОРМАЦИИ	13
УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА	14
РЕГУЛАЦИЈА НА ПАЗАРОТ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ.....	15
УПРАВУВАЊЕ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИСКИОТ СПЕКТАР	16
КОНТРОЛА И МОНИТОРИНГ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИИ	23
Заштита на правата на корисниците	29
Безбедност на мрежи и информации.....	30
Податоци во електронски облик и електронски потпис	31
www.komuniciraj.mk	32
ЦЕНТРАЛЕН СИСТЕМ ЗА ПРЕНОСЛИВОСТ НА БРОЕВИ	33
СТРУЧЕН НАДЗОР	33
ТЕКОВНО ОДРЖУВАЊЕ НА ПОСТОЈНИТЕ ИКТ СИСТЕМИ ВО АЕК.....	34
ПЛАН ЗА РАБОТА ЗА ЛОГИСТИКА	37
ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	37
Меѓународна соработка.....	40
ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	42
ФИНАНСИИ, СМЕТКОВОДСТВО И ЈАВНИ НАБАВКИ	44
СОРАБОТКА СО ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА	46
ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ВЛИЈАНИЕ НА ЈАВНОСТА.....	47
Е-АГЕНЦИЈА.....	47
ЗАКЛУЧОК	48

ПРЕДЛОГ НА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ ЗА 2016 ГОДИНА

ВОВЕД

Предмет на Законот за електронски комуникации (Службен весник на Република Македонија бр.39 од 25.02.2014 година) е да се уредат условите и начинот за обезбедување на јавни електронски комуникациски мрежи и јавни електронски комуникациски услуги со цел да се обезбеди поттикнување на развојот на јавните електронски комуникациски мрежи и услуги, поттикнување на користење и развој на широкопојасен пристап до услуги, заштита на правата на корисниците, вклучувајќи ги и крајните корисници со посебни социјални потреби, обезбедување на универзална услуга, ефикасно користење на радиофреквенцискиот спектар и нумерацијата, унапредување на развојот и поттикнување на инвестиции во јавните електронски комуникациски мрежи со воведување на нови технологии и услуги, а особено со воведување на следни генерации на јавни електронски комуникациски мрежи и обезбедување доверливост на комуникациите.

Активностите на Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст АЕК) произлегуваат од нејзините надлежности утврдени во новиот Закон за електронските комуникации и прописите донесени врз основа на него, како и меѓународните договори од областа на електронските комуникации што ги склучила или на кои им пристапила Република Македонија.

Целите на Законот за електронски комуникации се:

- да поттикнуваат конкуренција во обезбедување на јавни електронски комуникациски мрежи како и јавни електронски комуникациски услуги и придружни средства и услуги;
- Гарантирање дека крајните корисници, вклучувајќи ги и лицата со инвалидитет, старите лица и лицата со посебни потреби, добиваат максимална корист што се однесува до изборот, цената и квалитетот на услугите од операторите;
- Гарантирање дека не постои нарушување или ограничување на конкуренцијата на пазарот за електронски комуникации, вклучително и во преносот на програмски содржини;
- Поттикнување на ефикасно користење и обезбедување ефективно управување со радиофреквенциите, броевите и/или серии на броеви.

Промовирањето на интересите на граѓаните од страна на Агенцијата за електронски комуникации се врши особено на начин што ќе се обезбеди пристап до универзалните услуги за секој граѓанин, обезбедување на високо ниво на заштита на правата на потрошувачите во односите со операторите, особено преку обезбедување на едноставна и ефикасна постапка за решавање на спорови, нивна заштита на лични податоци, приватност и транспарентност на цени и услови за користење на јавни електронски услуги, задоволување на потребите на разни социјални групи, особено на лица со инвалидитет, стари лица и лица со посебни социјални потреби, обезбедување дека се одржува интегритетот и безбедноста на јавните електронски комуникациски мрежи, овозможување крајните корисници да остварат пристап и да дистрибуираат информации или да користат апликации и услуги по сопствен избор.

Агенцијата допринесува за развојот на Европскиот пазар и тоа особено на следните начини:

- отстранување на сите преостанати препреки за обезбедување на јавни електронски комуникациски мрежи и јавни електронски комуникациски услуги и придружни средства и услуги на европско ниво;
- поттикнување на поставување и развој на трансевропски мрежи и интероперабилност на пан-европски услуги, како и меѓусебно поврзување на крајните корисници, и
- меѓусебна соработка, соработка со Комисијата на Европската Унија и со BEREC.

Агенцијата за електронски комуникации заради остварување на погоренаведените цели е должна да ги применува регулаторните начела за објективност, транспарентност, недискриминација и пропорционалност, и тоа особено преку:

- промовирање на регулаторна предвидливост со обезбедување на доследен регулаторен пристап во соодветни периоди на проверка;
- обезбедување дека, во слични околности, нема дискриминација во третманот на операторите;
- заштита на конкуренцијата во корист на потрошувачите и промовирање, доколку е соодветно, конкуренција заснована на инфраструктура;
- промовирање на ефикасни инвестиции и иновации во нови и современи инфраструктури, меѓу другото и со обезбедување дека обврската за пристап соодветно го зема предвид ризикот на кој се изложуваат операторите кои инвестираат, со тоа што дозволува различни кооперативни спогодби меѓу инвеститорите и заинтересираните страни кои бараат пристап со цел да се

видоизмени ризикот од инвестиции, а притоа обезбедувајќи дека конкуренцијата на пазарот и начелото за недискриминација се зачувани;

- земање предвид на разновидноста на условите кои се однесуваат на конкуренцијата и потрошувачите кои постојат во различните географски области во рамките на Република Македонија, и
- наметнување на претходни регулаторни обврски само доколку нема ефикасна и одржлива конкуренција и повлекување на истите доколку се утврди постоење на ефикасна и одржлива конкуренција.

Годишната програма за работа на Агенцијата за електронски комуникации за 2016 година е насочена кон постигнување на целите кои се дефинирани во стратешкиот и оперативен план за периодот од 2012-2016 година и регулаторната рамка за електронски комуникации во Европската Унија.

Во насока на обезбедување на транспарентноста во работењето на АЕК, согласно одредбите од член 13 од Законот за електронските комуникации, Годишната програмата за работа за 2016 година ќе биде ставена на јавна расправа која ќе трае 30 дена од денот на нејзиното објавување на веб страната на АЕК, а со цел да им се овозможи на сите заинтересирани страни да ги изразат своите мислења, гледишта и ставови и да дадат предлози и коментари со што ќе можат да учествуваат во изработката на Годишната програма за работа за 2016 година.

АЕК во својата работа, заради унапредување и развој на пазарот на електронските комуникации во Република Македонија, ги има предвид препораките на Европската Комисија и најдобрите светски практики.

АЕК е свесна за својата улога во процесот на приближување на Република Македонија кон Европската Унија за што сведочат позитивните ставови за нејзината работа во неколкуте последни Извештаи на Европската Комисија имплементирани во делот на Информатичкото општество и медиуми каде нејзината работа е оценета како прогресивна и усогласена со европската регулатива за електронските комуникации (2009 EU regulatory framework) со тенденција на постојано напредување.

Во текот на 2015 година во состав на АЕК како посебна организациона единица се формира национален центар за одговор на компјутерски инциденти (MKD-CIRT) што претставува официјална национална точка за контакт и координација во справување со безбедносните инциденти кај мрежите и информациските системи и кој идентификува и обезбедува одговор на безбедносни инциденти и ризици.

АКТИВНОСТИ НА СТРУЧНАТА СЛУЖБА

Активностите на стручната служба на АЕК во 2016 година се следните:

РЕГУЛАТОРНА РАМКА

Заради доследно спроведување на Законот за електронските комуникации, АЕК подготви и донесе подзаконски акти со кои се дорегулираат и појаснуваат одредени прашања кои се утврдени во Законот.

Континуираното следење и имплементацијата на овие подзаконски акти е обврска на АЕК која треба да ги следи сите неправилности и проблеми кои можат да се појават во практичната примена како и во недоследноста на нивната примена од страна на субјектите кои ги тангираат. Во оваа насока АЕК, во 2016 година планира да врши континуирана ревизија на подзаконските акти, односно нивно изменување и дополнување и со тоа активно да учествува во подобрување на регулаторната рамка на пазарот за електронски комуникации во Република Македонија.

Ред. Бр.	Активност	Временска рамка
1.	Водење на прекршочни постапки и застапување на АЕК пред судовите во РМ	Q1 до Q4/2016
2.	Учество во Комисија за одлучување по прекршок при АЕК	Q1 до Q4/2016
3.	Ревизија на Деловникот за работа на Комисијата за прекршоци	Q1 /2016
4.	Водење на управни спорови помеѓу оператори и помеѓу оператори и правни лица кои управуваат со физичка инфраструктура	Q1 до Q4/2016
5.	Спроведување на постапки за посредување пред поведување на управен спор	Q1 до Q4/2016
6.	Ревизија на Правилникот за посредување	Q1/2016
7.	Спроведување на постапка за порамнување пред поведување на прекршочна постапка пред Комисија за одлучување по прекршок	Q1 до Q4/2016
8.	Спроведување на постапка за наплата на побарување и извршна постапка	Q1 до Q4/2016
9.	Подготовка на актите кои ги носи Комисијата на Агенцијата за електронски комуникации	Q1 до Q4/2016
10.	Учество во подготовка и ревизија на подзаконски акти кои произлегуваат од ЗЕК и др. закони	Q1 до Q4/2016

11.	Воведување на регистри за евиденција: -на поднесени барања за поведување на прекршочни постапки пред судови, -на поднесени барања за поведување на прекршочни постапки пред Комисија за одлучување по прекршок, -поведени управни спорови, -тужби за наплата на побарувања,	Q1 до Q2/2016
12.	Подготовка на правни акти: -жалби и одговор на жалби, -тужби и одговор на тужби, -предлози за наплата на долг , -предлог за извршување, -разни поднесоци до судови, -правни мислења итн.	Q1 до Q4/2016

Измените во Меѓународниот Правилник за радиокомуникации кои се очекуваат да настанат по одржувањето на Светската конференција за радиокомуникации (World Radiocommunication Conference - WRC-15) организирана од Меѓународната унија за телекомуникации (International Telecommunications Union - ITU), како специјализиран дел од ООН, во периодот од 02.11-27.11.2015 година во Женева, би иницирале нивна примена и имплементација во домашната регулатива почнувајќи од 2016 година .

Исто така АЕК континуирано ги извршува работните задачи во постапките за наплата на долг преку нотар, судски рочишта, извршна постапка, прекршочна постапка, постапки по жалби, постапка за посредување, подготовка на предупредувачки известувања за операторите и давателите на јавни електронски комуникациски услуги, решенија кои произлегуваат од примената на Законот за електронските комуникации и останати тековни работи.

За одредени прекршоци утврдени со законот, прекршочни санкции може да изрекува и Агенцијата, како прекршочен орган преку Комисија за одлучување по прекршок што ја формира директорот на Агенцијата.

ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И УСЛУГИ, УПРАВУВАЊЕ СО НУМЕРАЦИСКИ РЕСУРСИ

Изградбата на електронските комуникациски мрежи и придружните средства е утврдена во Глава деветта од ЗЕК и во истата, пред се, се определени прописите, стандардите и/или техничките спецификации врз основа на кои треба да бидат

планирани, проектирани, изградени и одржувани јавните електронски комуникациски мрежи и придружните средства. Листата на прописите, стандардите и/или техничките спецификации ја објавува Агенцијата на својата веб страна.

Со цел да се поттикне изградбата и развојот на јавните електронски комуникациски мрежи за пренос со големи брзини, во овој дел од особено значење се одредбите кои се однесуваат на обезбедување пристап до постоечка физичка инфраструктура на субјект кој управува со инфраструктурни објекти, одредбите за единствената точка за информации, координацијата на градежни работи, како и обезбедувањето пристап до физичка инфраструктура во зграда за големи брзини. Имено со членот 66 од ЗЕК е утврдена обврска на субјект кој управува со инфраструктурните објекти утврдени во Законот за катастар на недвижности, а врз основа на добиено писмено барање од оператор на јавна електронска комуникациска мрежа, на истиот да му овозможи пристап до неговата физичка инфраструктура заради поставување елементи на електронски комуникациски мрежи за обезбедување големи брзини за пренос, под фер услови, рокови и цени.

Агенцијата преку Секторот за телекомуникации, во 2016 година планира да изврши ревизија на повеќето од постоечките подзаконски акти, односно нивно изменување и дополнување, како што се: Правилник за изградба на јавни електронски комуникациски мрежи и придружни средства, Правилник за техничките или оперативните услови кои мора да ги исполни операторот кој го обезбедува пристапот и/или операторот кој го бара пристапот, Правилник за параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги и содржината, формата и начинот на објавување на информации во врска со квалитетот на јавните електронски комуникациски услуги, Правилник за начинот и условите за користење на единствениот европски број за итни повици 112, План за нумерација, Правилник за начинот на доделување на броеви и/или серии на броеви, содржината и формата на барањето како и податоците што се приложуваат кон барањето.

ЈАВНИ ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И УСЛУГИ И УПРАВУВАЊЕ СО НУМЕРАЦИСКИ РЕСУРСИ

За да обезбеди стабилна, интероперабилна и доверлива комуникациска структура Агенцијата за електронски комуникации треба да исполни низа на активности.

Во рамките на обезбедувањето на електронските комуникациски мрежи и услуги, во текот на 2016 година, АЕК во делот на:

- Јавните електронски комуникациски мрежи и услуги,
- Управувањето со нумерациските ресурси и
- Единствената точка за информации.

ЈАВНИ ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ

- Обработка на ново пристигнати нотификации,
- Ажурирање на листата на нотифицирани субјекти што се води во АЕК на сите нови нотифицирани оператори и даватели на јавни електронски комуникациски услуги и бришење на операторите кои не започнале со работа на датумот наведен во нотификацијата, а не ја известиле АЕК за настанатата промена;
- Водење на регистар на нотифицирани субјекти и негово објавување на WEB.
- Обработка на извештаи за квалитет на минималниот пакет на изнајмени линии;
- Обработка на извештаи за квалитет на јавни говорни услуги;
- Обработка на извештаи за квалитет на терминирани и завршни сегменти на изнајмени линии;
- Обработка на извештаи за квалитет на разврзан пристап на локална јамка (LLU);
- Водење на регистар на потпишани договори за интерконекција со операторот со значителна пазарна моќ на пазарот;
- Спроведување на надзор на операторите во насока на проверка на Референтните понуди за битстрим пристап и препродажба на битстрим услуга од аспект на нивната усогласеност со последната понуда која е објавена на нивната официјална веб страна;
- Спроведување на надзор на операторите во насока на проверка на Референтните понуди за интерконекција од аспект на нивната усогласеност со последната понуда која е објавена на нивната официјална веб страна;
- Спроведување на надзор како континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации;
- Меѓусекторска соработка со Секторот за анализа на пазарите во делот на одобрување на референтните понуди на операторите со значителна пазарна моќ;

Врз основа на член 8 од ЗЕК во кој се утврдени надлежностите на АЕК меѓу другото АЕК е надлежна и да :

- дава согласност на основниот проект за градба на јавна електронска комуникациска мрежа и придружни средства ;
- дава мислење при постапката на изготвување и донесување на документи за просторно уредување;
- дава согласност за исполнетоста на посебните услови за изведба на работи во зоната на електронската комуникациска мрежа и придружните средства.

УПРАВУВАЊЕ СО НУМЕРАЦИСКИ РЕСУРСИ

Согласно Законот за електронските комуникации, АЕК го подготвува и донесува Планот на нумерација со цел да обезбеди ефикасно структурирање и користење на броевите и сериите на броеви од страна на операторите и давателите на јавни електронски комуникациски услуги, како и да обезбеди доделување на броеви и серии на броеви на праведен и недискриминаторски начин. АЕК има обврска на својата веб страница да ги објавува податоците за доделените броеви и серии на броеви, како и податоците за имателите на броеви и серии на броеви. На полето на нумерацијата, АЕК во 2016 ги планира следните активности:

- Обработка на барања и издавање на решенија за доделување и одземање на броеви и серии на броеви од Планот за нумерација за јавните електронски комуникациски мрежи и услуги во Република Македонија;
- Обработка на извештаи за ефикасно користење на доделените броеви и серии на броеви;
- Следење на имплементацијата на преносливост на броевите што треба да ја обезбедат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи и/или услуги;
- Следење на Централната база на пренесени броеви и изготвување на компаративни прегледи и извештаи за пренесените броеви;
- Меѓународна координација на доделени меѓународни кодови за сигнализација во ITU;
- Водење на регистар на доделени броеви и/или серија на броеви и негова објава на WEB;
- Спроведување на надзор како континуирана активност согласно законот за електронски комуникации во делот за управување со нумерациските ресурси.

Име на проектот	Дефиниција и цели на проектот	Рок	Јавна
-----------------	-------------------------------	-----	-------

			расправа со заинтересирани страни
ИП интерконекција	Со имплементација на мрежите од новата генерација, т.н. НГН мрежи, се јавува потреба од промена на сегашниот начин на интерконекција и премин на IP интерконекција. Поради тоа во „Правилник за содржината и информациите што треба да бидат објавени во референтната понуда за интерконекција“ како краен рок кога сите оператори треба меѓусебе да бидат IP интерконектирание 01.01.2017 година. За да се исполни овој таргет потребно е да се проучат техничките услови и да се дефинира упатство што истовремено ќе одговара на сите оператори коишто нудат телефонски услуги.	Q1, Q2, Q3	Документот ќе биде изработен во соработка со операторите.
QoS мониторинг	Со имплементацијата на софтверот за мерење на QoS во фиксни мрежи кои обезбедуваат пристап до Интернет, Агенцијата ќе располага со база на податоци за квалитетот со којшто операторите обезбедуваат пристап до Интернет на крајните корисници во Република Македонија. Агенцијата ќе врши обработка на овие податоци, нивна анализа и во зависност од резултатите ќе се преземаат соодветни чекори за нивно подобрување.	Q1, Q2, Q3, Q4	Не

Предизвици за регулација на новите услуги кои ја користат ims платформата	Со имплементацијата на IMS платформата се појавуваат можности за нови понуди на малопродажниот пазар на бизнис и физички лица. Некои од нив користат интернет конекција (best effort) која не гарантира квалитет на услугите. Предизвиците се и во обезбедувањето на локацијата на повикувачот кога повикува некој од итните броеви (пример 112). Дополнително треба да се разгледа дали овие услуги се во спротивност на планот за нумерација.	Q1, Q2, Q3,	ДА
Анализа на функционирањето на системот на ети	Анализа на функционалноста на системот за единствена информатичка точка и негова споредба со праксите во останатите регулаторни тела во поразвиените европски земји. анализа на соработката помеѓу сите субјекти: АЕК, ЗЕЛС, општините, катастар, МТВ. Предлог на решенија за подобрување.	Q1, Q2	НЕ

ЕДИНСТВЕНА ТОЧКА ЗА ИНФОРМАЦИИ

АЕК согласно одредбите од членот 67 од ЗЕК, има обврска преку својата веб страна да обезбеди единствена точка за информации, со цел заинтересираните страни, покрај другото да добијат минимални информации, во однос на планираната изградба на јавна електронска комуникациска мрежа и на постоечката физичка инфраструктура на субјектот и тоа: податоци за видот, основните технички карактеристики и хоризонталната и вертикалната поставеност на подземните и надземните инфраструктурни објекти и придружната инсталација, како и податоци за субјектите кои управуваат со истите. Пристапот до единствената информациска точка, Агенцијата го овозможува во електронска форма, почитувајќи ги принципите на пропорционалност и недискриминација. Друга цел на проектот „Единствена информациска точка“ е снижување на трошоците на операторите, а преку тоа и

воспоставување на пониски цени на услугите кои ги нудат истите на крајните корисници.

За исполнување на оваа активност во 2016 година ќе бидат исполнети следниве работни задачи:

- меѓусебна соработка на АЕК со Агенцијата за катастар, единиците на локална самоуправа и Министерството за транспорт и врски;
- следење на планираните градби на операторите и поттикнување на заедничка градба;
- одржување на софтверот преку кој ќе се обезбедува единствената точка за информации;
- спроведување на надзор како континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации.

УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА

Универзалната услуга дефинирана како минимален пакет од услуги со определен квалитет, достапен по прифатлива цена за сите крајни корисници во Република Македонија, без оглед на нивната географска локација, од АЕК во 2012 година беше определена по пат на тендер на даватели на универзална услуга за обезбедување на услугите опфатени со универзалната услуга како што се: поврзување на крајниот корисник со јавна телефонска мрежа на негово разумно барање, обезбедување достапност на податоците од целосниот телефонски именик и телефонската служба за информации, обезбедување на разумен број на јавни телефонски говорници за задоволување на потребите на крајните корисници и обезбедување на услови за еднаков пристап и употреба на јавните телефонски услуги од страна на крајните корисници со посебни потреби.

Во 2016 година АЕК по веќе започната постапка во 2015 година ќе направи избор на давател на универзална услуга за обезбедување на пренос на податоци со брзина доволна да се обезбеди ефикасен пристап на интернет и терминална опрема за учениците со посебни образовни потреби во редовните и посебните основни и средни училишта притоа применувајќи ги принципите на објективност, транспарентност, ефикасност и недискриминација.

АЕК раководи и управува со средствата на Компензацискиот фонд за универзална услуга и врши наплата на средствата во фондот од операторите што обезбедуваа јавни електронски комуникациски услуги, како и исплата на средства од

фондот за покривање на реалните трошоци што ги има давателот на универзална услуга при обезбедувањето на универзалната услуга.

РЕГУЛАЦИЈА НА ПАЗАРОТ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ

Во текот на 2016 година, АЕК планира да исполни активности во две главни насоки. Првата е следење на пазарите во однос на новонастанатата ситуација во услови на спојување на двата мобилни оператори. Во однос на оваа активност планирани се следните работни задачи: анализа на големопродажен пазар за пристап и започнување на повик во јавна мобилна комуникациска мрежа, спроведување на анализа на големопродажен пазар за завршување на повик во јавни мобилни комуникациски мрежи. Втората активност се однесува на усогласување со новата препорака за релевантни пазари од Европската Комисија. Во согласност со оваа активност ќе се спроведат следните работни задачи: спроведување на анализа на големопродажниот пазар за физички пристап до мрежна инфраструктура (целосен и поделен) и

Во 2016 година ќе се спроведуваат и обврските наметнати на операторот со значителна пазарна моќ на големопродажниот пазар за услуги со широк опсег (бroadбанд) особено обезбедување на обврската за економската репликабилност на понудите што се обезбедуваат преку оптичката мрежна инфраструктура преку примена на тестови за истиснување на конкуренцијата. Агенцијата ќе ја набљудува имплементацијата и користењето на останатите регулирани услуги и по потреба ќе спроведе ревизија со цел да се обезбеди и заштити конкуренцијата и да се овозможи влез на нови оператори на пазарот за електронски комуникации во Република Македонија.

АЕК во 2016 година во однос на анализата на пазарите и регулацијата на цени ги планира следниве активности:

Ред бр.	Активност	Временска рамка
1	Анализа на големопродажен пазар за пристап и започнување на повик во јавна мобилна комуникациска мрежа	Q4/2015 Q1/2016
2	Анализа на големопродажен пазар за завршување на повик во јавни мобилни комуникациски мрежи	Q2 и Q4 /2016
3	Анализа на големопродажен пазар за завршување на смс во јавни мобилни комуникациски мрежи	Q2 и Q4 /2016

4	Ажурирање на “Margin Squeeze“ со историски податоци, како и нови и промотивни понуди на операторот со значителна пазарна моќ	Q1 и Q4/2016
5	Анализа на пазарот за физички пристап до мрежна инфраструктура (целосен и поделен)	Q1 – Q3/2016
6	Анализа на пазар за пристап до јавна електронска комуникациска мрежа на фиксна локација за резиденцијални и деловни корисници	Q2 – Q4/2016
7	Имплементација на обврската за економска репликабилност на малопродажните понуди преку оптичка мрежна инфраструктура	Q1 – Q4/2015
8	Изработка на квартални извештаи за развојот на пазарите на електронски комуникации во 2015 и 2016 г	Q1 до Q4/2016
9	Изработка на годишен извештај за развојот на пазарите на електронски комуникации во 2015 г	Q1, Q2/2016
10	Спроведување на стручен надзор	Q1 до Q4/2015

УПРАВУВАЊЕ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИСКИОТ СПЕКТАР

Според одредбите од Законот за електронски комуникации, Секторот за радиокомуникации како надлежност и обврска, регулира и управува со радиофреквенцискиот спектар. Под регулирање и управување со радиофреквенцискиот спектар се подразбира:

1. донесување и спроведување на План за намена на радиофреквенциски опсези и План за распределба на радиофреквенции;

2. следење на користењето на спектарот на радиофреквенции согласно со плановите од претходната точка;
3. издавање одобренија за користење на радиофреквенции;
4. подготвување и спроведување јавни тендери за доделување и користење на радиофреквенции;
5. донесување технички прописи врз основа на законот;
6. спроведување на примена на националните и меѓународните стандарди и технички прописи во областа на електронските комуникации;
7. обезбедување услови за користење на дигиталните радио и телевизиски услуги од страна на крајните корисници;
8. следење на работењето и развојот на радиокомуникациските системи;
9. применување техники на ефикасно користење на радиофреквенцискиот спектар со примена на најновите технички и регулаторни одлуки и препораки како и други надлежности поврзани со законот.

Врз основа на Законот за електронски комуникации и правилниците донесени врз основа на истиот, Секторот за радиокомуникации ги извршува своите задолженија и обврски со:

1. издавање на одобренија за користење на радиофреквенции за сите видови на радиослужби по извршена детална анализа и пресметка,
2. пресметка на број на бодови за годишен надоместок за користење на радиофреквенции, според кои се генерира фактура,
3. издавање на мислења за увоз на РТТЕ опрема,
4. издавање на согласности на проекти за изградба на радиостаници,
5. анализи и насоки за услови за користење на радиофреквенции и радиофреквенциски опсези за нови радиокомуникациски системи и мрежи,
6. меѓународна координација на радиофреквенциски доделби,
7. пријава на доделби во меѓународниот регистар на користени фреквенции,
8. ажурирање на податоци во EFIS системот на СЕРТ,
9. дописи, мислења, ургенции, анализи, заедничка работа со други сектори и служби, комуникација со корисници, одговори на прашања од корисници и друго.

За 2016 година можат да се наведат конкретни задачи и активности што ќе ги спроведе Секторот за радиокомуникации со временски распоред на извршување како што е дадено во следната табела:

Бр.	Работна задача	Временска рамка	Причини за оваа работна задача	Активности предвидени со оваа работна задача	Цел која треба да се постигне
1.	Издавање на одобренија за користење на радиофреквенции и за сите видови на радиослужби по извршена детална анализа и пресметка. Пресметка и генерирање на бројот на бодовите за годишен надоместок за користење на радиофреквенции за изработка на фактури	Q1, Q2, Q3, Q4	Издавање на одобренија за користење на радиофреквенции на корисници кои ќе ги користат согласно законските прописи во Република Македонија	Планирање и доделување на радиофреквенции	Ефикасно искористување на радиофреквенцискиот спектар врз основа на начелата на транспарентност и рамноправност
2.	Периодични анализи на зафатеноста на радиофреквенцискиот спектар и изготвување на предлог за спроведување на постапка за заинтересираност и постапка за јавен повик за доставување на барања за издавање	Q2, Q4	Доделување на недоделени фреквенции	Доколку се надмине расположивоста на одреден опсег или пак доколку таквиот начин на издавање е пропишан со Планот за доделување и користење на радиофреквенции во РМ, потребна е	Ефикасно користење на радиофреквенцискиот спектар

	одобрение за користење на радиофреквенции и спроведување на тендери			подготовка на тендерска документација и спроведување на тендерската постапка	
3.	Анализа на нови Одлуки и Препораки од ИТУ, СЕРТ, RSPG	Q3 Q4	Измени но меѓународната регулатива.	Учество во работни групи и следење на ново издадени одлуки и препораки. Предлог за евентуална измена на План за намена или Правилник за доделување и користење на радиофреквенции.	Овозможување на примена на најнови технологии на најбрз начин со цел ефикасно и ефективно да се користи спектарот.
4.	Меѓународна координација на радиофреквенциски доделби и нотификација	Q1, Q2, Q3, Q4	Пријавување на ново доделени фреквенции во меѓународни планови	За пријавување и нотификација се изготвуваат специјални барања според видот на радиослужбата. Одредени радиофреквенции се координираат преку ИТУ. Во одредени случаи координацијата е со билатерални	Заштита на доделените радиофреквенции.

				или мултилетералн и спогодби.	
5.	Учество на Светската конференција за радиокомуникации и WRC15 (Q4)	Q1, Q2, Q3, Q4	Подготовки, учество, следење и примена на измените во меѓународниот правилник за радиокомуникации заради имплементација во домашната регулатива.	Изготвување на платформа за учество на конференцијата во која ќе бидат содржани ставовите на Република Македонија во однос на користењето на радиочестотниот спектар. Ставовите на РМ треба да бидат усогласено со ЕЦР, односно со европскиот предлог.	Усогласување во користењето на радиочестотни опсези на ниво на Европа, но во согласност со намената на радиочестотни опсези во сите 3 ИТУ Региони. Усогласувањето е со цел да се применат исти стандарди за предавателна и приемна опрема во што поголем дел од светот.
6.	Анализа и насоки за користење на МУХ 8	Q4	Дигитализација на терестријално телевизиско емитување	Активностите ќе бидат предвидени во согласност со Законот за електронски медиуми.	Ефикасно користење на спектарот. Создавање на услови за нов UHDTV стандард, или користење на дигитална дивиденда 2 според заклучоците од WRC15.
7.	Издавање на мислења согласно Правилникот за радио опрема и	Q1, Q2, Q3, Q4	Врз основа на Правилникот за радио опрема и телекомуникациска терминална	Проверка на целокупната документација за опремата и издавање на	Целокупната радио опрема и телекомуникациска терминална опрема што се користи во

	телекомуникациска терминална опрема и проверка на регистерот на радио опрема за која е издадено мислење		опрема, Агенцијата за електронски комуникации има за задача да издава Мислења за R&TTE	Мислење	Република Македонија да е во согласност со позитивните прописи кои важат, како и да е во согласност со R&TTE директивата
8.	Дописи, мислења, ургенции, анализи, заедничка работа со други сектори и служби, комуникација со корисници, одговори на прашања од корисници и друго.	Q1, Q2, Q3, Q4	Барања од корисници, оператори, или по службена должност според одредбите од законот.	Анализа, мислење, процедура, печатен или одговор по електронски пат.	Навремено известување и одговарање на применита барања.
9.	Планирање и оптимизација на радиокомуникациските мрежи – фиксна служба	Q1, Q2, Q3, Q4	Со воведувањето на поголем број на услуги и воведување на нови технологии во нови опсези во изминативе години, дојде до појава на поголем број на оператори кои користат радиофреквенции при поставувањето на нивните мрежи а со тоа и зголемено користење на	Анализа на веќе издадените одобренија за користење на радиофреквенции, анализа на мрежи по одредени опсези, планирање на доделби за нови мрежи.	Ефикасно користење на спектарот

			радиофреквентниот спектар		
10.	Ажурирање на податоците за Република Македонија во Европскиот информциски систем за радиофреквенции (EFIS)	Q3, Q4	Подготвување на податоци според Планот за намена и според Планот за доделување и користење.	Внесување на податоци во EFIS системот	Податоците за користењето на радиофреквенциите опсези во Република Македонија да бидат ажурни и достапни заедно со податоците на сите други држави членки на СЕПТ.
11.	Следење на состојбата за развојот на дигитална звучна радиодифузија	Q1, Q2, Q3, Q4	Дигитализација на звучна радиодифузија од II band	Следење и проучување на развојот на звучна радиодифузија, подготовки за репланирање на меѓународниот План GE84 во рамките на СЕПТ и ITU .	Да се биде во чекор со останатите европски држави и навремено да се започне со подготовката на соодветна регулатива.
12.	Нотификација на доделби за користење на радиофреквенции	Q2, Q3	Посебен начин на користење на радиофреквенции од опсезите над 70 GHz, без издавање на одобрение	Изготвување на софтверско решение за евидентирање на пријавените линкови.	Корисниците преку најава во посебната апликација сами ќе го пополнат барањето за нотификација на користената фреквенциска доделба и автоматски ќе добијат потврда за извршена нотификација.

За квалитетно извршување на задолженијата кои се во надлежност на Секторот за радиокомуникации, задолжително е вработените од секторот постојано да го надоградуваат и прошируваат своето знаење, особено од аспект на воведување на нови технологии. За остарување на овие насоки, вработените треба да бидат информирани за развојот, но не само во нивната област на работење, туку во целокупната област на електронските комуникации. Покрај информираноста, вработените мора да дадат свој придонес и во работните групи на домашните и меѓународни организации од областа на радиокомуникациите во кој Република Македонија е рамноправна членка. Искуството од ваквите учества треба да се пренесе и имплементира.

Секундарната регулатива во Република Македонија од областа на радиокомуникациите ја изготвуваат вработените од Секторот за радиокомуникации со применување на Одлуки, Препораки и Извештаи на меѓународните организации ITU, CEPT и BEREC. Од овие причини од огромно значење е учествувањето на стручните лица во работата на студиските, односно работните групи на овие организации.

КОНТРОЛА И МОНИТОРИНГ НА РАДИОФРЕКВЕНЦИИ

Согласно Законот за електронски комуникации и другите подзаконски акти кои произлегуваат од него, АЕК е надлежна да врши контрола и мониторинг на радиофреквенции во Република Македонија со цел да се обезбеди ефикасно користење на радиофреквенцискиот спектар, а воедно и да им се обезбеди нормално и непречено обезбедување на електронските комуникациски услуги на имателите на радиофреквенциите. За оваа цел Секторот за контрола и мониторинг, со Планот за работа за 2015 година ги утврдува следните активности :

- Вршење на редовна контрола на емисии на радиостаници и испитување на радиофреквенцискиот спектар;
Под редовна контрола на емисии, се подразбира периодично проверување на карактеристичните параметри на дадена емисија, работните карактеристики и локација на радиостаниците. Со оваа активност се опфатени сите радиостаници со одобрение за користење на радиофреквенции и на откриени радиостаници без Одобрение за користење на радиофреквенции. Со наведената контрола се извршува и надзор над примената на ЗЕК, прописите донесени врз основа на ЗЕК и меѓународните прописи и договори во областа на радиокомуникациите. Испитувањето на спектарот, во смисла на овој план, е периодично мерење и

регистрирање на емисии во спектарот кои се примаат на територијата на Република Македонија. Испитувањето се врши поради утврдување на зафатеноста во спектарот за потребите на планирањето и доделувањето на фреквенции на нови станици, служби и мрежи, за заштита на фреквенции кои се веќе доделени на станици во Македонија и за потреби од координација на фреквенциите со соседни и други земји.

- Решавање на пречки по приговор;
Предност над сите други активности има истражување на штетни пречки во сите служби, посебно за Службата за воздухопловна радионавигација и воздухопловна мобилна служба и другите служби поврзани со безбедноста на луѓе и материјални добра
- Контрола на радиостаниците во однос на усогласеност со Одобренијата за користење на радиофреквенции
- Вршење на мерење за потребите за планирање на РФ спектарот
- Мерење на нејонизирачко зрачење
- Мерење на задолжителните вредности за квалитет на јавни комуникациски услуги
- Давање на техничка асистенција на другите сектори, а поврзана со проблематиката која се работи во Секторот за контрола и мониторинг
- Унапредување на техничките можности на системот за контрола и мониторинг
- По извршениот мониторинг на радиофреквенции сите измерени параметри на секоја емисија ќе биде запишана во базата за податоци
- Во 2016 се планирани обуки за вработените во Секторот за контрола и мониторинг со цел вработените да се стекнат со повеќе практични знаења за користење на софистицираната мерна опрема

Според овие активности временската рамка за нивно извршување би се изведувала на следниот начин:

Р.бр	Работна задача	Временска рамка	Причини за оваа работна задача	Активности предвидени со оваа работна задача	Цел која треба да се постигне
1	Мониторинг од фиксни мониторинг	1-4 кварта л	Утврдување на зафатеноста на радиофреквентниот	Проверка во базата за издадени	Точни и ажурирани податоци за

	станции (до 3GHz)		спектар, проверка на усогласеноста на радиостаниците со Одобрението за користење на радиофреквенции, откривање на нелегални радиостаници, мерења по барање од секторот за радиокомуникации	одобренија и мерни резултати, споредба на мерените параметри на дадена емисија со параметрите дадени во Одобрението, лоцирање на нелегални станици	потребите на Секторот за радиокомуникации за планирање и доделување на радиофреквенции, спречување и решавање на пречки, елиминирање на појава на нелегални радиостаници
2	Мониторинг со мобилна станица (до 40GHz)	2-3 кварта л	На места каде што нема добро покривање со фиксните мониторинг станици или да се добие подобра слика за зафатеноста на радиофреквентниот спектар на одредена територија. Утврдување на зафатеноста на радиофреквентниот спектар, проверка на усогласеноста на радиостаниците со Одобрението за користење на радиофреквенции, откривање на нелегални радиостаници,	Проверка во базата за издадени одобренија и мерни резултати, споредба на мерените параметри на дадена емисија со параметрите дадени во Одобрението, лоцирање на нелегални станици, подготовка на извештаи	Точни и ажурирани податоци за потребите на Секторот за радиокомуникации за планирање и доделување на радиофреквенции, спречување и решавање на пречки, елиминирање на појава на нелегални радиостаници и на места каде што нема покривање со фиксните станици или со RF сензорите
3	Мониторинг со портабл, мобилни	1-4 кварта л	Решавање на пречки, откривање на нелегални	Проверка во базата за издадени	Спречување и решавање на пречки,

	станции, фиксни станции		радиостанции, по барање од секторот за радиокомуникации. На места кои се нодостапни за мобилната мониторинг станица.	одобренија и мерни резултати, споредба на мерените параметри на дадена емисија со параметрите дадени во Одобрението, лоцирање на нелегални станции, подготовка на извештаи	елиминирање на појава на нелегални радиостанции
	Изработка на напатствија за мерење на параметрите на радиоемисиите во фиксна, копнено- мобилна и радиодифузна служба	1-4 кварта л	Објаснување на постапката за мерење на радиоемисиите по служби која се користи во мониторинг центрите	Проверка на соодветните технички стандарди и препораки	Унифицирање на мерната постапка по служби
4	Мерење на нејонизирачко зрачење	1-4 кварта л	Добивање на информација за нивото на електромагнетно зрачење	Планирани активности за мерење на нејонизирачко зрачење	Добивање на информација за нивото на електромагнетно зрачење
5	Мерење на нејонизирачко зрачење по приговор	1-4 кварта л	Приговор од крајни корисници или барање за мерење на нејонизирачко зрачење	Добивање на информација за нивото на електромагнетно зрачење и изготвување на Извештај по извршените	Добивање на информација за нивото на електромагнетно зрачење

				мерења	
6	Мерење на задолжителните вредности на параметри на квалитет на јавни комуникациски услуги и DVB-T мрежите 1.Редовни мерења 2.Мерења по приговор	1-4 кварта л	Редовна контрола на параметрите на квалитет по претходно дефинирани зони низ државата. Мерење кои би се извршиле по барање на Секторот за ТИГКИН	Организирање на мерење по Правилник или по приговор од крајни корисници. После мерењата се изготвуваат извештаи по зони и се објавуваат на комуницирај.мк или се изготвуваат Извештаи кои се доставуваат до СТИГКИН	Утврдување на покриеноста на јавните мрежи за мобилна комуникација. Помош при извршувањето на инспекцискиот надзор, заштита на крајните корисници
7	Мерење на параметри за квалитет на DVB-T мрежите 1.Редовни мерења 2.Мерења по приговор	1-4 кварта л	Редовна контрола на параметрите за квалитет на DVB-T мрежите Мерење по приговор на корисник	Организирање на мерење по Правилник или по приговор од крајни корисници. После мерењата се изготвуваат извештаи и се објавуваат на комуницирај.мк или се изготвуваат Извештаи кои се доставуваат до корисниците	Утврдување на покриеноста со DVB-T сигнал , вршење на надзор и заштита на крајните корисници
8	Вршење на надзор	1-4 кварта л	Постапување по утврдените неусогласености согласно обврските наметнати од АЕК и	Изготвување на писмен извештај и давање предлог мерки при	Усогласеност со условите за користење согласно ЗЕК, соодветните

			меѓународните технички стандарди и препораки	констатирана повреда или прекршување, составување на записник, запечатување, привремено одземање на опрема или комуникациски средства	правилници и меѓународните технички стандарди и препораки
9	Оптимизација на софистицираниот систем за мониторинг на радиофреквенциите	2-4 квартали	Распределба и оптимално користење на опремата за мониторинг на радиофреквенциите	Преместување на постојните мониторинг станици (фиксни и сензори) на нови локации	Мониторинг на радиофреквенциите и на поголема територија
10	Поправка и активирање на старата мерна опрема (Rohde&Scwartz)	1-4	Дополнителна мерна опрема за мониторинг	Мониторинг и контрола на радиофреквенциите	Дополнување на ресурсите во поглед на мерна опрема, неопходна за квалитетно извршување на задачите
11	Контрола на антенските столбови во АЕК, технички прегледи на опремата во далечинските и фиксните станици како и TDOA сензорите	1-4 квартали	Обезбедување на сигурност на антенските столбови и нормално функционирање на опремата	Посета на антенските столбови, далечински, фиксни станици TDOA сензори	Непречено функционирање на антенските столбови, мерната опрема и TDOA сензорите
12	Обуки на вработените во Секторот	1-4	Искористување на целокупниот потенцијал на	Интерни обуки за новите колеги во секторот,	Зголемување на компетентноста на вработените,

			мерната опрема, теоретски и практични познавања на новите технологии неопходни за нашата работа како и споделување искуства за мерење на истите	размена на искуства со други регулаторни тела, презентации и обуки од страна на производителите на мониторинг опрема Учество во работни групи	квалитетно извршување на поставените задачи
--	--	--	---	--	---

ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА КОРИСНИЦИТЕ

Агенцијата за електронски комуникации во рамките на своите надлежности утврдени со Законот за електронските комуникации има особено значајна улога во заштитата на правата на крајните корисници на јавни електронски комуникациски услуги и тоа преку: контрола на стандардните претплатнички договори, контрола на квалитетот на јавните електронски комуникациски услуги, обезбедување на еквивалентен пристап и избор за крајни корисници со инвалидитет, наметнување на дополнителни обврски на операторите во нивните односи со претплатниците, обезбедување на преносливост на броеви и особено преку решавање на спорови помеѓу операторите и нивните претплатници.

Согласно новиот Закон за електронските комуникации Агенцијата за електронски комуникации доставените приговори од претплатниците ги решава преку постапка за решавање на спорови, а по претходно спроведена постапка на посредување. Агенцијата води постапка за решавање на спорови помеѓу: оператори, оператори и правни лица кои управуваат со физичка инфраструктура, и крајни корисници и оператори. Агенцијата започнува постапка за решавање на спор на барање на една од страните во спорот. По приемот на барањето, Агенцијата пред да ја започне постапката за решавање на спор на страните во спорот им предлага постапката за посредување. Доколку било која од страните во спорот не ја прифати

постапката за посредување, или доколку во постапката за посредување не дојде до склучување на спогодба помеѓу страните во спорот, Агенцијата по барање на една од страните во спорот, ќе го реши спорот. Во таа постапка се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со Законот за електронските комуникации не е поинаку уредено. Доколку било која од страните во постапката за решавање на спор пред Агенцијата, за истиот спор започне судска постапка, постапката за решавање на спор пред Агенцијата се запира.

Операторите се должни секој стандарден претплатнички договор да го достават на одобрување до Агенцијата за електронски комуникации. Агенцијата го одобрува стандардниот претплатнички договор во рок од 30 дена од денот на приемот на истиот. Одобрените стандардни претплатнички договори Агенцијата за електронски комуникации ги објавува на својата веб страна.

БЕЗБЕДНОСТ НА МРЕЖИ И ИНФОРМАЦИИ

Согласно Законот за електронските комуникации Операторите се должни веднаш, но не подоцна од 24 часа од моментот на нарушување на безбедноста или губење на интегритетот кое имало значително влијание врз функционирањето на мрежите или услугите, по електронски пат на Агенцијата да и достават известување за истото. Доколку е тоа соодветно Агенцијата за истото може да ги извести националните регулаторни тела од други земји, како и Европската агенцијата за безбедност на мрежи и информации (ENISA). Доколку истото е во интерес на јавноста, Агенцијата може да ја извести јавноста или да побара од операторот да го стори тоа. Исто така, доколку е тоа соодветно, Агенцијата за истото ќе го извести и телото надлежно за справување со компјутерски инциденти во Република Македонија MKD-CIRT.

Агенцијата поднесува годишен збирен извештај за добиените известувања од страна на операторите како и за превземените активности до Европската агенцијата за безбедност на мрежи и информации (ENISA).

Агенцијата во соработка со Дирекцијата за заштита на личните податоци донесе Правилник за обезбедување на безбедност и интегритет на јавните електронски комуникациски мрежи и услуги и активности кои што операторите треба да ги преземат при нарушување на безбедноста на личните податоци согласно кој операторите се должни да ги доставуваат до Агенцијата известувањата за нарушувања на безбедноста на личните податоци и обврската за водење на регистар на нарушувања на

безбедноста на личните податоци од страна на операторите. Активностите на Агенцијата согласно член 166 и 167 ид Законот за електронските комуникации вклучуваат:

- Барање за достава на потребни информации за процена на безбедноста и/или интегритетот на услуги и мрежи на Оператори, вклучително и усвоените политики за безбедност;
- Барање за извршување на безбедносна ревизија кај Оператор која ја врши квалификувано независно тело или надлежен државен орган и резултатите од истата да ги направат достапни за Агенцијата;
- Испитување на случаите на неусогласеност и ефектите од истото врз безбедноста и интегритетот на мрежите.

Следува табеларен приказ на планираните активности:

Ред бр.	Активност	Опис на активноста	Временска рамка
1	Ревизија на Правилник за обезбедување на безбедност и интегритет на јавните електронски комуникациски мрежи и услуги и активности кои што операторите треба да ги преземат при нарушување на безбедноста на личните податоци	Дефинирање на Технички мерки за заштита усогласени со препораките од ENISA и дополнување во дел за водење на регистар на нарушувања на безбедноста на лични податоци	Q2 и Q3/2016
2	Автоматизиран систем за прием, обработка и решавање по пријавени нарушувања на безбедност	Управување со електронски поднењени пријави за нарушувања	Q1/2016
3	Спроведување на стручен надзор	Континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации	Q1 до Q4/2016

ПОДАТОЦИ ВО ЕЛЕКТРОНСКИ ОБЛИК И ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС

Согласно Законот за електронските комуникации, Агенцијата врши акредитирање на издавачи, води јавен електронски регистар на акредитираните

издавачи и издава прописи и стандарди за работата на акредитираните издавачи, согласно Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис. Следува табеларен приказ на активностите:

Ред бр.	Активност	Опис на активноста	Временска рамка
1	Формирање на одбор за акредитација	Согласно Законот за електронските комуникации и Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис	Q1/2016
2	Спроведување на постапка за акредитирање на издавачи	Континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации и нуирана активнос	Q1 до Q4/2016
3	Спроведување на стручен надзор	Континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации	Q1 до Q4/2016
4	Креирање на јавен електронски регистар за акредитирани издавачи	Согласно Законот за електронските комуникации и Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис	Q1/2016
5	Подготовка на прописи и стандарди за работа на акредитирани издавачи	Согласно Законот за електронските комуникации и Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис	Q1 до Q3/2016

WWW.KOMUNICIRAJ.MK

komuniciraj.mk- веб страна е наменета за крајните корисници. На оваа страна корисници можат да добијат информации за операторите на електронски комуникациски мрежи/услуги кои се нотифицирани и работат на територија на РМ, цените за услугите кои ги обезбедуваат, тарифни модели/ пакети на услуги, интернет, роаминг и останти информации. Дополнително, на истата крајните корисници можат да

добијат информации за дигитализацијата, преносливост на броеви како и нејонизирачко зрачење. Овој портал им овозможува на граѓаните на транспарентен начин споредба на тарифни модели и пакети од Оператори како и ориентациска пресметка на трошоци за користење на мобилна и фиксна телефонија со можност за споредба на актуелната понуда на Операторите. На порталот се објавуваат и одобрените Стандардни претплатнички договори.

ЦЕНТРАЛЕН СИСТЕМ ЗА ПРЕНОСЛИВОСТ НА БРОЕВИ

Согласно член 116 од Законот за електронските комуникации и Правилникот за преносливост на броеви, Агенцијата управува со Централениот систем за преносливост на броеви. Во врска со континуирано работење на системот и пристап и користење на неговите услуги од страна на Оператори, ќе се реализираат активностите прикажани во следната табела:

Ред бр.	Активност	Опис на активноста	Временска рамка
1	Измена во Централен систем со вклучена измени на: <ul style="list-style-type: none"> - Правилникот за преносливост на броеви - Технички комуникациски интерфејс Надградба на имплементираното техничко решение за Централен систем за преносливост на броеви	Воведување на нови услуги во системот и измени во делот на Дисконекција, Поднесување на барање за пренос на броеви, Пренос на доделени броеви со цел промена на иницијален давател на број при спојување на два или повеќе оператори	Q1 до Q3 /2016
2	Администрација и надзор над тековно работење на Централен систем за преносливост на броеви	Континуирана активност согласно Законот за електронски комуникации и континуирана активност	Q1 до Q4/2016

СТРУЧЕН НАДЗОР

Годишниот план за работа би се одвивал во насока на посетување и извршување на редовен надзор над сите субјекти кои користат радиофреквенции и даватели на јавни комуникациски мрежи/услуги. Секој субјект би бил посетен најмалку еднаш годишно од страна на овластено лице за надзор. Редовниот надзор би се спроведувал плански во одреден временски период со посета на субјекти кои работат во иста служба (на пример копнено мобилна, фиксна, радиодифузна служба, даватели на јавни комуникациски мрежи/услуги). При редовните надзори неопходна е соработка со Секторот за контрола и мониторинг на радиофреквенции заради целосна контрола над соодветниот субјект, како и со Секторите за анализа на пазар, Сектор за радиокомуникации, Сектор за телекомуникации и останатите сектори при Агенцијата за електронски комуникации.

По извршениот редовен надзор, кај субјектите кај кои е констатирана неправилност во работењето и на кои им е доставен писмен извештај со определен рок за отстранување на неправилноста, по истекувањето на истиот ќе се спроведе контролен надзор.

Во текот на годината планирани се и вонредни надзори врз основа на писмена иницијатива поднесена од државни органи, оператори, физички или правни лица, како и во случај на сомневање по службена должност, согласно ЗЕК.

Во текот на целиот период од календарската година, лицата за вршење на стручен надзор ќе учествуваат во работата на Комисијата за постапување по спорови од крајни корисници.

При извршувањето на редовните и контролните надзори секогаш приоритет ќе се даде на навременото, но и квалитетно завршување на работните задачи во согласност со годишниот план.

ТЕКОВНО ОДРЖУВАЊЕ НА ПОСТОЈНИТЕ ИКТ СИСТЕМИ ВО АЕК

Ефикасно и квалитетно извршување на работните обврски на вработените во служба за информатички технологии во врска со пружање на корисничка, техничка и системска поддршка. Активности во делот на корисничка, техничка и системска поддршка кои Службата за информатика ги извршува заради овозможување на континуитет и квалитет во работата се:

- Корисничка и техничка поддршка за над 140 вработени во АЕК на 4 различни географски локации
- Континуиран надзор над работењето на ИКТ системите во АЕК

- Корисничка и техничка поддршка за операторите и фирмите во делот на достапност и користење на услугите на АЕК
- Корисничка поддршка за граѓаните на Македонија во делот на достапност и користење на сервисите наменети за нив

Службата за информатички технологии има обврска да ги спроведува активностите наведени во следната табела:

Реден број	Активност	Временска рамка	Цел
1	Тековно одржување на ИКТ системи во АЕК	Јануари-Декември	<ul style="list-style-type: none"> - корисничка и техничка поддршка за над 130 вработени во АЕК на 4 различни географски локации - континуиран надзор над работењето на ИКТ системите во АЕК - корисничка и техничка поддршка за операторите, фирмите и граѓаните во делот на достапност и користење на услугите на АЕК - одржување и отстранување на проблеми на IP телефонска централа - надоградба на брзините и одржување на функционалноста на комуникациските линкови.
2	Безбедност на мрежи	Јануари - Декември	<ul style="list-style-type: none"> - ја следи безбедноста на мрежите на операторите, мерките кои што истите ги превземаат за ублажување на инциденти по безбедноста и интегритетот на мрежите, - кумулативно ги собира податоците за евентуални безбедносни ранливости и нарушувања на функционалности на мрежите на операторите, - поднесување на годишен збирен извештај за добиените известувања од страна на операторите до Европската агенција за безбедност на мрежи и информации (ENISA).

3	Интегриран Информациски Систем на Агенцијата за електронски комуникации	Јануари - Декември	Постојан надзор над потсистемите во рамките на Интегрираниот информациски систем заради континуитет и квалитет на сервисите кои ги обезбедува АЕК кон операторите, фирмите, граѓаните и вработените во АЕК
4	Споредба на тарифи	Јануари - Декември	Одржување на постојната услуга за преглед на понуди на komuniciraj.mk . Цел на порталот е граѓаните на едно место да имаат пристап до сите тарифни модели и пакети кои им ги нудат операторите во Македонија.
5	Квалитет на услуги	Јануари - Декември	Објава на податоците за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги доставени од операторите и резултатите од мерењата доставени од Секторот за контрола и мониторинг на радиофреквенции.
6	Преносливост на броеви	Јануари - Декември	Цел е следење на функционалноста на централниот систем за преносливост на броеви и решавање на евентуални проблеми.
7	Организациски мерки за заштита на личните податоци за вработените во АЕК	Јануари - Декември	Агенцијата за електронски комуникации како контролор на личните податоци потребно е да извршува анализа и ревидирање на постапките и упатствата содржани во документацијата за техничките и организациските мерки кои се применуваат, за да бидат во согласност со прописите за заштита на личните податоци.
8	Систем за управување со безбедности инциденти	Јануари-Декември	Воспоставување и одржување на систем за справување со инциденти кои ги нарушуваат безбедноста и интегритетот на комуникациските мрежи и известување до ENISA

ПЛАН ЗА РАБОТА ЗА ЛОГИСТИКА

Контрола на употреба на деловните и технолошки простории (во понатамошниот текст недвижности/имот) сопственост или изнајмени од страна на Агенцијата за електронски комуникации (во понатамошниот текст АЕК) односно одговорностите, правата и обврските на сите корисници на простор, обезбедувајќи ефективна и ефикасна контролна на функционирањето на недвижностите/имотот на АЕК овозможувајќи соодветни услови за работа на сите вработени во АЕК.

Грижа и водење евиденција за подвижниот имот и внатрешното уредување во сопственост на АЕК или изнајмен за потребите на АЕК. Водење евиденција за сите материјални добра кои се на користење на сите вработени во Секторите на АЕК, а се во сопственост на АЕК или се изнајмени за потребите на АЕК. Согласно описот и попис на работното место и работните задачи во Секторите на АЕК, се грижи, обезбедување и водење евиденција за користените материјали, Управување (организација и контрола) на одржувањето на недвижностите/имотот и подвижниот имот во сопственост на АЕК или изнајмен за потребите на АЕК, со цел за нивно правилно функционирање и користење, притоа постапувајќи по барањата на АЕК, како и на корисниците на просторот и имотот од страна на вработените во Секторите на АЕК и Управување со недвижности (организација и контрола на тековно и инвестиционо одржувањето на недвижностите/имотот и машинската опрема).

За реализација на сите овие крупни капитални активности кои се во склоп на активностите на Службата за логистика, како и ситни материјални трошоци кои се составен дел од овие крупни активности, се со цел нормално и целосно функционирање на материјалните добра во сопственост на АЕК, при тоа обезбедувајќи потрошни материјални средства, како и поефикасно работење на работниците во АЕК, се предлага да се издвојат определена вредност на средства.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Активностите на Службата за човечки ресурси како единица за управување со човечки ресурси, се тесно поврзани со стратешките функции на АЕК како институција, а се неопходни за нејзиниот развој. Од таму, дејноста на Службата за човечки ресурси може да се подели во две главни категории:

1. Стратешка дејност - односно реформаторска, при што акцентот е ставен на подготовка и имплементација на деловната стратегија на АЕК поврзано со

развивање и имплементирање на стратегијата за управување со човечки ресурси, превземање на иницијативи при процесот на развој на организациската стратегија, развивање на функционална организациона поставеност и давање насоки и упатства на раководителите за управување со вработените.

2. Трансакциона дејност - извршување вообичаени активности поврзани со службеничките односи, како што се вработувањето, учењето и развојот, наградувањето и работните односи.

Со цел поквалитетно исполнување на предвидените активности и развој на своите капацитети, Службата за човечки ресурси има во предвид во 2016 година да ги исполни следните активности:

Р.б р.	Работна задача	Временска рамка	Причини за оваа работна задача
1.	Ревизија и изменување на правилници	K2	Практична примена на правилниците донесени врз основа на Законот за администрација имајќи ги во предвид новиот правилник за систематизација на работните места
2.	Стратешки активности за управување со ЧР	K2- K4	Следење на насоки и упатства на врвниот менаџмент и раководителите за управување со вработени
3.	Активности во врска со Стандардизацијата по ИСО 9001:2008	K1- K4	Нови ревидирани процедури по успешна ресертификација од 2015
4.	Организација и подготовки за Team building на вработените во АЕК	K2	Подобрување на релациите меѓу вработените и меѓучовечките односи, придонес за постигнување на стратешките цели и приоритети, креирање на лојалност и чувство на припадност кон АЕК.
6.	Ажурирање на податоците за ефективно функционирање на електронскиот	K1- K4	Прегледност и достапност на информации за сите вработени.

	систем за управување со Човечки ресурси		
7.	Организација на обуки согласно годишниот план за обуки	K1 – K4	Годишен план за обуки согласно Процедура обука АЕК-622-101
8.	Прашалници и анкети за вработените во стручната служба на АЕК	K1 – K4	Добивање на информации за ставовите на вработените во стручната служба на АЕК преку изразување на своите гледишта за организацијата во институцијата/секторот, потоа мотивацијата за работа, чувството на слобода во работењето итн.
9.	Секојдневни административни активности	K1 - K2	За потребите на вработените од стручната служба на АЕК, односно активности поврзани со службенички и административни работи Следење на системот за евиденција Боледувања Решенија, одлуки Потврди за редовен работен однос, за извршена пракса итн. Изготвување на ЗО образец Пријави во ФЗО Договори Известување за неработни денови Договори за деловна соработка Прашалници и анкети за вработените во АЕК
10.	Работни цели и задачи според новиот ЗАС		Спроведување на полугодишно интервју Најдоцна до 31 мај,
11.	Проекти	K1-K4	Проект 1 : Тендер за набавка на обуки за стручно усовршување на вработените во АЕК Проект 2 : Тендер за набавка на репрезентативен материјал Проект 3 : Тендер за набавка на печатарски

		услуги
		Проект 4: Тендер за набавка на систематски прегледи

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Агенцијата за електронски комуникации во 2016 година на полето на меѓународна соработка планира да продолжи со активности за претставување и презентирање на Агенцијата на меѓународната сцена. Активностите кои беа реализирани за оваа цел во текот на 2014 година, од кои најзначајно беше Претседателството на Директорот на АЕК во Телото на Европски регулатори за електронски комуникации (BEREC), допринесоа Агенцијата за Електронски комуникации да превземе лидерска позиција меѓу регулаторните тела од земјите набљудувачи во БЕРЕК и застапување на нивните заеднички ставови и интереси.

По покренатата иницијатива за усогласување на цените за роаминг со ЕУ праксата од страна на АЕК, во 2014 година се потпиша спогодба за намалување на цените за услугите во роаминг во јавните мобилни комуникациски мрежи помеѓу Министерствата надлежни за работите од областа на електронските комуникации на: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Македонија, Црна Гора и Република Србија. Во 2016 година се планираат активности за поттикнување на другите земји од регионот и Европа да пристапат кон оваа спогодба.

Потпишаните Меморандуми за соработка во претходните години со истородните регулаторни тела од регионот резултираше со многубројни средби и поблиска соработка со истите, со цел размена на информации за развој на регулаторните практики во регионот. Во 2016 година Агенцијата планира да ја зајакне соработката со Украина и Тајланд.

Како во изминатите две години, и оваа година се планира одржување на Регионален состанок во организација на АЕК, дводневена “brain-storming” средба на Директорите на регулаторните тела од регионот (Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Албанија, Црна Гора, Бугарија и Турција) кој традиционално се одржува. Целта на овие состаноци е зајакнување и унапредување на соработката и размена на искуства во областа на електронските комуникации.

Поднесување на кандидатура за домакин на еден состанок на Берек Контакт Нетворк за 2017 година.

Членувањето на Агенцијата во релевантните меѓународни организации и тела од областа на електронските комуникации: ITU, CEPT, ETSI, Меѓународна стопанска комора и други и нејзиното активно учество во формираните групи и проекти, се во тесна зависност со нивните повеќегодишни стратегии и проекти кои имаат за цел подржување на развојот на телекомуникациите на глобално ниво и олеснување на универзалниот пристап кон информатичкото општество. Претставници од Агенцијата за електронски комуникации, како дел од Македонската делегација, редовно учествуваат на светските конференции и симпозиуми кои ги организира Меѓународната унија за телекомуникации. Во 2016 Година позначајна е Светската Конференција за Радиокомуникации (WRC) која ќе се одржи во седиштето на ИТУ, Женева. Исто така, во 2016 Година се предвидува и проактивна улога во Комитетот за комуникации (CoCom) ITU Telecom World 2016 , ICTA Spectrum Regulations , ITU WSIS FORUM 2016, XIV International Conference INFOFEST 2016, Комитетот за комуникации.

Законската обврска на Агенцијата за годишно одржување на два јавни состаноци со сите заинтересирани страни, како и досега, се планира да се организира така што првиот јавен состанок да е во склоп на Меѓународната Регулаторна Конференција, која се одржува во Мај, а вториот во доцна есен во просториите на АЕК. Овие состаноци имаат за цел да ги запознаат заинтересираните страни со превземените активности, мерки и дејности на Агенцијата за изминатата година и плановите за наредниот период.

Меѓународната Регулаторна Конференција, која се одржува во Охрид по повод Денот на телекомуникациите – 17 Мај, во 2016 година се планира да опфати присуство на поголем број релевантни фактори од областа на електронските комуникации како и високо рангирани претставници на меѓународни институции и организации за електронски комуникации. Агенцијата на оваа дводневна конференција ќе ги прикаже своите активности и ќе размени искуства како со регулаторните тела од регионот и пошироко, така и со операторите и останатите чинители на пазарот на електронски комуникации во Република Македонија.

Р.бр.	Работна задача	Временска рамка	Причини за оваа работна задача	Активности предвидени со оваа работна задача
1.	Организација и одржување на	Q2 2016	Согласно член 12 од	Координација за организација на целиот настан

	Меѓународна Регулаторна Конференција и Прв / јавен состанок		ЗЕК	
2.	Втор јавен состанок	Q4 2016	Согласно член 12 од ЗЕК	Координација за организација од страна на АЕК
3.	Меморандум за соработка со регулаторното тело на Тајланд - NBTC Потпишување на меморандум за соработка со GNCC – Украинското регулаторно тело	Q12016		Воспоставување на партнерска соработка во областа на регулирање на електронските комуникации, која преку размена на информации ќе придонесе развој на конзистентни регулаторни практики во двете земји.
5.	Регионален состанок III – дводневна “Brainstorming” средба	Q3 2016.		Продолжување на традицијата за состанување на претставниците на највисоко ниво на регулаторните тела од регионот.
6.	Иницијатива за работилница со “Contact Network”	Q4		Предлог за организација на Пленарен состанок на БЕРЕК во 2017 год.

Ред. број	Вид на ревизија	Предмет на ревизијата	Цел на ревизијата	Период на извршување
1.	Follow-up Период на извршување 2015 година.	Ревизија на препораките дадени во извештаите на внатрешниот ревизор од извршените ревизии.	Да се направи проверка дали дадените препораки од ревизиите во 2015 година се спроведени.	Q1
2.	Внатрешни проверки на системите со информациска сигурност, проверка на регулаторни и апликативни контроли како и контролите на ИСО процедурите.	Предмет на ревизија ќе бидат проверки на системите со информациска сигурност, проверка на контролите на ИСО процедурите	Усогласеност на работењето со законските барања како и усогласеноста со пропишаните процедури како и нивните контроли.	Q2
3.	Ревизија на приходи и побарувања	За сите приходи на организацијата да се издадени соодветни документи (фактури) и ефикасност	Постоење комплетност вреднување на приходите и побарувањата	Q3 и Q4

Финансиската ревизија ќе опфати проверка на точноста, комплетноста и законитоста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи. Активности кои се предвидени со оваа работна задача се: проверка на побарувањата од комингентите, проверка на процедурите и роковите за наплата на задоцнетите побарувања, проверка на трошоците за правилно и благовремено евидентирање во сметководствената евиденција, поткрепеност со документи и одобренија, споредба на трошоците со исцрпеноста од финансискиот план, проверка на обврските кон добавувачите, нивно благовремено евидентирање, споредба помеѓу финансиската и сметководствена евиденција, плаќањето на обврските во рок, паричните средства во благајна и др.

ФИНАНСИИ, СМЕТКОВОДСТВО И ЈАВНИ НАБАВКИ

Работењето во АЕК во врска со финансии сметководство и јавни набавки во 2016 година треба да се исполни следниве активности:

Р.бр	Работна задача	Временска рамка	Причини за оваа работна задача	Активности предвидени со оваа работна задача	Цел која треба да се постигне
1	Финансиски извештаи на АЕК за 2015 година(Биланс на состојба, Биланс на успех, Даночен биланс, Распореѓување на вишокот на приходи над расходи,Образец ДЕ	1 квартал	член 17 став 1 од Законот за сметководство за непрофитните правни субјекти, член 11 став 4 од Законот за електронски комуникации	-попис : на парични средства и хартии од вредност, на основни средства и ситен инвентар, на инвестиции во тек, на побарувања и обврски; -пресметка на амортизација и ревалоризација на материјален и нематеријален имот, - сметководствени усогласувања на отворените сметководствени конта од класата 0 до класата 9 -затворање на класа 4 и класа 7	Ефикасност во работењето на АЕК, економичност,ликвидност,утврдување на активностите,утврдување на инвестирањето кое го има извршено АЕК имено утврдување на успешноста во работењето
2	Ревизија на финансиското работење на АЕК за 2015	1 квартал	член 29 став 6 од Законот за електронски комуникации	Непосредна соработка со независните ревизори, доставување на на целокупната финансиска и сметководствена евиденција, подготвување на извештаи и други материјали за потребите на ревизијата,	Независно ревизорско мислење дали финансиските извештаи објективно и вистинито ја прикажуваат финансиската состојба на АЕК.
3	Ревизија на Сметката за надоместоците за од компензациониот фонд за универзална услуга за 2015	1 квартал	Член 105 став 5 од Законот за електронски комуникации	Непосредна соработка со независните ревизори, доставување на на целокупната финансиска и сметководствена евиденција, подготвување на извештаи и други материјали за потребите на ревизијата,	Независно ревизорско мислење дали финансиските извештаи објективно и вистинито ја прикажуваат финансиската состојба на сметката за надоместоците за универзална услуга

4	Годишен план за јавни набавки за 2017	3 квартал	член 26 став 2 од Законот за јавни набавки	Согледување на вкупните потреби од видови на стоки, услуги и работи кои се потребни да се набават за потребите на секторите и службите	Утврдување на потребната висина на финансиските средства за реализирање на набавките и обезбедување на успешно функционирање на АЕК
5	Годишен финансиски план на АЕК за 2017 година	3 квартал	член 11 став 4 од Законот за електронски и комуникации	Анализа и проектирање на висината на годишните трошоци на АЕК за извршување на активностите во рамките на нејзините надлежности, проектирање и на капиталните трошоци воедно и анализа и проектирање на висината на годишните приходи за покривање на расходите од работењето на АЕК	Ефикасно и успешно функционирање на АЕК
6	Ревизија на ИСО Процедурите за финансиски прашања и јавни набавки и Правилникот за процедурите за финансиско и сметководствено работење на АЕК	3 квартал	Воведување на измени и дополнувања на ИСО процедурите воедно и имплементирање на измените во законската регулатива	Совладување на законските измени од областа на финансии сметководство им јавни набавки	Доследна примена на законската регулатива од областа на финансии и сметководство и јавните набавки
7	Реализација на Годишниот план за јавни набавки	1-4 квартал		Реализирање на постапките за јавни набавки за поединечните предмети за јавна набавка во целост согласно Годишниот план за јавни набавки, Законот за јавни набавки и процедурите за јавни набавки.	
8	Финансиската реализација на договорите по јавни набавки	1-4 квартал		Контрола на обврските кон добавувачите согласно: - финансиска понуда, - вредноста на договорите, - рок на важност на реализација на договорите, - рок на важност на банкарска гаранција, - контрола на начинот и рокот на плаќање.	
9	Буџетирање на АЕК	1-4 квартал		Следење на финансискиот план на АЕК за 2015 од аспект на реализација, резервација на сите финансиски активности	

10	Контролинг на Годишниот финансиски план на АЕК	1-4 квартал			
11	Е-Фактурирање	1-4 квартал		Издавање на е-фактури преку ЕРП	
12	Е-следење на наплата	1-4 квартал		Следење преку ЕРП системот и е-банкингот	

СОРАБОТКА СО ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА

АЕК соработува и е во секојдневна редовна комуникација со Министерството за информатичко општество и администрација, а согласно член 27 од Законот за електронските комуникации АЕК соработува со други државни органи и тела по прашања кои се во врска со електронските комуникации. АЕК соработува со Комисијата за заштита на конкуренција во врска со анализите на релевантните пазари, определувањето на оператори со значителна пазарна моќ и наметнувањето на обврски на операторите со значителна пазарна моќ. Во постапка за доделување на радиофреквенции за вршење на радиодифузна дејност, АЕК соработува со Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. По прашања од заеднички интерес АЕК и во 2016 година планира да остварува континуирана соработка и со други државни органи и тела како:

- Министерство за финансии;
- Министерството за транспорт и врски;
- Министерство за економија;
- Министерство за внатрешни работи;
- Комисија за заштита на конкуренцијата;
- Дирекција за заштита на лични податоци;
- Македонскиот институт за стандардизација;
- Здружението за заштита на потрошувачи;
- Народна банка на Република Македонија;
- Централен регистар на Република Македонија;
- Царинска управа на Република Македонија;
- Центар за управување со кризи;

- Завод за статистика на Република Македонија;
- Агенција за катастар и недвижности
- Државен пазарен инспекторат
- и други органи и тела на Република Македонија.

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ВЛИЈАНИЕ НА ЈАВНОСТА

Транспарентноста на АЕК се огледа во обврската која произлегува од законската одредба според која е задолжително јавно да се објавуваат извештаи за развојот и состојбите на пазарот за електронски комуникации на квартално ниво во текот на годината. Исто така организацијата на два јавни состаноци на кои ќе бидат поканети сите заинтересирани страни да ги изразат нивните ставови и мислења по однос на развојот на електронските комуникации, а нивното мислење и ставот на АЕК по истото да биде објавено во рок од 7 дена на веб-страната - е во контекст на транспарентното работење на АЕК. Во оваа постапка всушност се овозможува влијанието на јавност врз работењето на оваа институција. Објавувањето на предлог – подзаконските акти или измени и дополнувања на истите, како и предлог годишната програма на АЕК на јавна расправа која трае најмалку 30 дена од денот на објавувањето на веб-страната и организирањето на јавен состанок со заинтересираните страни пред донесување на актите на АЕК, е уште еден факт кон нејзиното транспарентно работење и доказ за можноста за влијанието на јавноста во нејзиното работење.

Е-АГЕНЦИЈА

Со поставувањето на порталот е-Агенција (e-agencija.aek.mk), сите услуги на АЕК наменети за операторите, фирмите и граѓаните се достапни во електронски облик. Основни придобивки од овој проект се:

- Следливост и мерливост на квалитетот на услугите
- Поедноставена и побрза постапка за сите услуги на АЕК
- Целосно електронско работење во АЕК
- Едно-шалтерски ситем преку порталот e-agencija.aek.mk
- 24x7 виртуелно/електронско работно време на АЕК

Функционирањето на интегрираниот информациски систем мора да биде под континуиран надзор од Службата за информатика. Сите неправилности (bugs) кои ќе произлезат при секојдневното користење на било кој од потсистемите кои се дел од Интегрираниот Информациски систем во текот на 2015 година ќе бидат прочистени и отстранети.

Потсистемите кои ќе бидат под постојан надзор на Службата за информатика заради континуитет на сервисите кои ги обезбедува АЕК се:

- Потсистем за управување и планирање на ресурси (ERP)
- Потсистем за управување на односи со клиенти (CRM)
- Потсистем за управување со работни процеси (BPM)
- Потсистем за аналитика и бизнис интелигенција (BI)
- Потсистем за управување со документи и електронска архива (DMS)

Агенцијата за електронски комуникации преку порталот е-Агенција (<https://e-agencija.aek.mk>) им овозможува на граѓаните, операторите и фирмите електронски да ги користат услугите кои им ги обезбедува Агенцијата. Операторите имаат можност електронски да ги користат услугите за:

- a. Нотификација за комуникациски мрежи и услуги
- b. Нумерација
- c. Увоз на опрема
- d. Радиофреквенции

Граѓаните имаат можност електронски да поднесуваат Барање за решавање на спор. Заради континуирана достапност на овие сервиси кон операторите, фирмите и граѓаните потребно е во Агенцијата да се обезбеди уште една локација со серверска опрема која ќе се активира во случај на недостапност на првата.

ЗАКЛУЧОК

АЕК и во текот на 2016 година ќе се стреми да ги исполни регулаторните цели и начела на ЗЕК, а особено преку регулација на следната генерација на пристапни мрежи, имплементација на единствената точка за информации, воведување на систем за контрола на параметри за квалитет на фиксни мрежи со кој ќе се надополни и унапреди постојниот систем за мерење на параметри за квалитет, поголема заштита на правата на корисниците, а особено на крајните корисници со инвалидитет и посебни

социјални потреби и зајакнување на стручниот надзор над операторите од аспект на почитување на законската и подзаконската легислатива.

Во наредната година АЕК планира да продолжи со реализација на проектот за Изградба на антенски систем за контрола и мониторинг на радиофреквенции на територија на РМ што претставува петгодишен проект на АЕК до 2018 година и е од огромно стратешко значење за Република Македонија.

Големiot број на активности кои се предвидуваат во 2016 година создаваат предуслов за создавање на заокружена регулаторна рамка на пазарот на електронски комуникации со цел подобрување на конкурентната околина на пазарот за електронски комуникации во Република Македонија.

Бр.
дата

Комисија на Агенцијата за електронски комуникации

Претседател

Гордана Клинчарова